

RÓZPORZĄDZENIE RADY PAŃSTWA

z dnia 13 czerwca 1947 r.

w sprawie powołania i organizacji społecznych komisji kontroli cen.

Na podstawie art. 12 ustawy z dnia 2 czerwca 1947 r. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 218) — zarządza się, co następuje:

§ 1. Przy powiatowych (miejskich), radach narodowych powołuje się społeczne komisje kontroli cen, złożone z przewodniczącego, jego zastępcy oraz pięciu członków.

§ 2. 1. Prezydium właściwej rady narodowej powołuje przewodniczącego społecznej komisji kontroli cen spośród członków prezydium danej rady narodowej, zastępcę przewodniczącego oraz jednego członka — spośród kandydatów przedstawionych przez miejscowe związki zawodowe, 3 członków — spośród kandydatów, przedstawionych przez Związki Samopomocy Chłopskiej, organizację Społeczno - Obywatelskiej Ligi Kobiet, miejscowe zrzeszenia samorządu gospodarczego, bądź spośród członków danej rady narodowej. W skład komisji wchodzi ponadto przedstawiciel właściwej delegatury Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

2. Skład społecznej komisji kontroli cen podlega zatwierdzeniu przez właściwą terenową radę narodową na najbliższym posiedzeniu plenarnym.

§ 3. Do zakresu działania społecznych komisji kontroli cen należy:

a) współdziałanie z organami, powołanymi do zwalczania drożyzny i nad-

miernych zysków w obrocie handlowym, w szczególności przez sprawdzanie bezpośrednio w przedsiębiorstwach sprzedaży i przynależnych do nich pomieszczeniach zapasów towarowych, ksiąg handlowych i zapisków oraz faktur (rachunków), jak również wszelkich innych dowodów rachunkowych oraz żądanie wyjaśnień, dotyczących dokonywanych transakcyj;

b) organizacja i koordynacja kontroli przestrzegania przepisów o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym na terenie działania komisji.

§ 4. Społeczna komisja kontroli cen wykonuje swe czynności bądź bezpośrednio przez swych członków, bądź za pośrednictwem kontrolerów społecznych, a wyniki przeprowadzonych kontroli podaje do wiadomości właściwej delegatury Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

§ 5. 1. W przypadkach stwierdzenia przestępstw, wymienionych w ustawie z dnia 2 czerwca 1947 r. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 218), społeczna komisja kontroli cen może zgłosić delegaturze Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym umotywowane wnioski w przedmiocie rodzaju i wysokości grożących sankcji karnych (grzywna, skie-

rowanie do pracy przymusowej, zamknięcie przedsiębiorstwa, pozbawienie uprawnień handlowych, ogłoszenie w prasie, wywieszenie ogłoszenia na drzwiach przedsiębiorstwa), w przedmiocie zabezpieczenia grożącej oskarżonemu kary grzywny oraz sprzedaży na rachunek oskarżonego towarów, stanowiących przedmiot przestępstwa lub ulegających szybkiemu zepsuciu.

2. W przypadkach wyjątkowych lub niecierpiących zwłoki może społeczna komisja kontroli cen na wniosek przedstawiciela delegatury Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym zarządzić:

- a) zabezpieczenie grożącej oskarżonemu kary grzywny przez opis i zajęcie majątku oskarżonego,
- b) tymczasowe zamknięcie przedsiębiorstwa z wyjątkiem przedsiębiorstw państwowych lub o charakterze społecznym,
- c) sprzedaż na rachunek oskarżonego po cenach obowiązujących towarów, ulegających szybkiemu zepsuciu.

Zarządzenie o tymczasowym zamknięciu przedsiębiorstwa traci moc w razie niezatwierdzenia go przez właściwą delegaturę Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym w ciągu 14 dni od daty jego wydania.

§ 6. Za przestępstwa popełnione przy wykonywaniu czynności urzędowych lub w związku z tymi czynnościami członkowie społecznej komisji kontroli cen odpowiadają na równi z funkcjonariuszami publicznymi.

§ 7. Tryb funkcjonowania społecznej komisji kontroli cen oraz sposób przeprowadzania kontroli określa regulamin, stanowiący załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej

Przewodniczący Rady Państwa:

Bolesław Bierut

Załącznik do § 7 rozporządzenia Rady Państwa z dnia 13 czerwca 1947 r. (poz. 228).

R E G U L A M I N

społecznych komisji kontroli cen.

ORGANIZACJA I WEWNĘTRZNY TRYB POSTĘPOWANIA

§ 1. Społeczna komisja kontroli cen natychmiast po powołaniu jej przez prezydium właściwej rady narodowej wyłoni prezydium złożone z przewodniczącego komisji, jego zastępcy i sekretarza. Dla sprawności i prawidłowego trybu prac komisji wskazanym jest, aby sekretarzem komisji był przedstawiciel delegatury Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

§ 2. Przez miejscowe związki zawodowe rozumie się powiatowe (miejskie) rady związków zawodowych, w tych zaś powiatach (miastach), gdzie dotychczas rady związków zawodowych nie istnieją, kandydatów na członków komisji przedstawi okręgowa komisja związków zawodowych.

§ 3. Społeczna komisja kontroli cen orzeka w kompletach najmniej trzyosobowych.

Przewodniczący komisji powołuje komplety i ich przewodniczących oraz przekazuje im do rozpoznania poszczególne sprawy. Postanowienia społecznej komisji kontroli cen (kompletów) zapadają zwykłą większością głosów.

W protokołach z posiedzeń komisji należy w razie braku jednomyślności przy podej-

mowaniu uchwał podać również zdanie mniejszości komisji.

Protokół podpisują wszyscy członkowie komisji biorący udział w posiedzeniu.

§ 4. Legitymacje dla członków społecznych komisji kontroli cen wystawia prezydium właściwej powiatowej (miejskiej), rady narodowej według poniższego wzoru:

W z ó r

Prezydium Powiatowej (Miejskiej)
Rady Narodowej

w . . . . .

dnia . . . . . 1947 r.

L E G I T Y M A C J A

Ob. . . . ., zam. . . . .
. . . . . jest członkiem Społecznej
Komisji Kontroli Cen przy Powiatowej (Miej-
skiej) Radzie Narodowej w . . . . .

Przewodniczący Powiatowej (Miejskiej)
Rady Narodowej

§ 5. Prezydium właściwej rady narodowej zapewni załatwienie wszystkich czynności biurowych społecznych komisji kontroli cen.

A k c j a k o n t r o l n a

§ 6. Społeczna komisja kontroli cen bezwzględnie po zorganizowaniu się winna wejść w ścisły kontakt:

- a) z miejscowymi organizacjami społecznymi (związki zawodowe, Społeczno-Obywatelska Liga Kobiet, Związek Samopomocy Chłopskiej, Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P., samorządy gospodarcze) w celu otrzymania list kandydatów na kontrolerów społecznych;
- b) z miejscową komisją notowań, a to celem otrzymania dokładnych danych o kształtowaniu się cen na rynku;
- c) z miejscową komisją cennikową w celu stałego otrzymywania cenników artykułów pierwszej potrzeby oraz innych towarów, jakie będą ustalone na podstawie art. 5 ustawy z dnia 2 czerwca 1947 r. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 218);
- d) z właściwą delegaturą Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym, dla uzgodnienia planu akcji kontrolnej.

§ 7. Plan akcji kontrolnej opracowuje prezydium komisji. Akcja powinna być masowa (jednoczesna) i przeprowadzana w różnych terminach (nie powtarzających się periodycznie).

§ 8. W porozumieniu z miejscowymi organizacjami społecznymi (§ 6 lit. a) komisja zorganizuje możliwie dużą ilość lotnych grup kontrolnych trzyosobowych, które zaopatrzone w upoważnienie komisji oraz cenniki

urzędowe dokonywać będą kontroli w miejscach sprzedaży. Upoważnienia do przeprowadzenia kontroli mają charakter czasowy i winny być zwrócone do sekretariatu komisji wraz ze sporządzonym protokołem bezpośrednio po ukończeniu kontroli.

Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli podpisuje przewodniczący komisji lub jego zastępca.

Kontrolkę wydanych upoważnień prowadzi sekretariat komisji.

Treść upoważnień do przeprowadzenia kontroli oraz kontroltek wydanych upoważnień ustalają poniższe wzory:

W z ó r 1.

Społeczna Komisja Kontroli Cen
przy Powiatowej (Miejskiej)
Radzie Narodowej

w . . . . . dnia . . . . .

U p o w a ż n i e n i e

Na zasadzie § 4 rozporządzenia Rady Państwa z dnia 13 czerwca 1947 r. w sprawie powołania i organizacji społecznych komisji kontroli cen (Dz.U.R.P. Nr 44, poz. 228) upoważnia się:

- ob. 1) . . . . .
- ob. 2) . . . . .
- ob. 3) . . . . .

do przeprowadzania kontroli przewidzianej w art. 12 i nast. ustawy z dnia 2 czerwca 1947 r. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 218).

Upoważnienie niniejsze ważne jest w dniu . . . . . (L. S.)

Przewodniczący Komisji

Uwaga: Upoważnienie niniejsze należy zwrócić niezwłocznie po przeprowadzeniu kontroli wraz z protokołem kontroli do sekretariatu komisji.

W z ó r 2.

Kontrolka wydanych upoważnień
do przeprowadzania kontroli.

1	2	3	4	5	6
Nr wydan. upoważ. i data	imiona i nazwiska kontrolerów	adresy kontrolerów	organizacja delegująca	kontrola przeprow. w dn.	data zwrotu

§ 9. Członkowie komisji przeprowadzają kontrolę w grupach trzyosobowych, przy czym grupa może się składać z członków komisji i kontrolerów społecznych.

§ 10. Kontrola przeprowadzana przez kontrolerów społecznych powinna polegać na stwierdzeniu:

- a) czy w przedsiębiorstwie sprzedaż

- znajduje się na widocznym miejscu cennik sprzedawanych towarów,
- b) czy cennik ten jest zgodny z cennikiem urzędowym, tzn. ustalonym przez komisję cennikową względnie inne do tego powołane władze,
  - c) czy towary wystawione na widok publiczny posiadają ujawnioną cenę sprzedażną,
  - d) czy w przedsiębiorstwie sprzedaży nie są pobierane ceny wyższe od ustalonych w cenniku,
  - e) czy towar sprzedawany jest każdemu kupującemu w ramach normalnego zapotrzebowania i czy nie zachodzi zjawisko ukrywania towaru,
  - f) czy przedsiębiorstwo sprzedaży posiada faktury (rachunki) na towary znajdujące się w miejscu sprzedaży (z wyjątkiem towarów, stanowiących wytwory gospodarstwa rolnego, nie przetwarzane sposobem przemysłowym, a nabywanych bezpośrednio od rolników, co do których za cenę zakupu uważa się cenę targową).

§ 11. W razie stwierdzenia, że przedsiębiorstwo nie przestrzega któregośkolwiek z obowiązków wymienionych w § 10, kontrolerzy spiszą protokół według niżej podanego wzoru:

W z ó r

P r o t o k ó ł

... dn. ... mies. ...
1947 r. Społeczna Komisja Kontroli Cen Powiatowej (Miejskiej) Rady Narodowej w ...
w składzie:

- 1) . . . . .
- 2) . . . . .
- 3) . . . . .

przybyła do domu Nr . . . przy ul. . . . .
w celu przeprowadzenia kontroli przedsiębiorstwa handlowego pod firmą . . . . .
należącego do . . . . .

- 1) przy kontroli stwierdzono . . . . .
. . . . . (tu należy podać opis przestępstwa);
- 2) lokal powyższy zastano zamknięty, przy czym:
  - a) stwierdzono, że mimo zamknięcia sklepu wewnątrz znajdował się właściciel . . . . . z obsługą, a mianowicie . . . . .
Sporządzono protokół rewizji sklepu i magazynu.

- b) adres właściciela ustalono i w mieszkaniu jego przy ul. . . . .
Nr . . . . . przeprowadzono rewizję, przy czym sprowadzono go do sklepu

i przeprowadzono rewizję w sklepie i magazynie.

- c) właściciela nie znaleziono, wobec czego rewizję przeprowadzono w obecności dwóch świadków.

Protokół rewizji załącza się.

Podpisy:

Właściciela (kierownika)

Członków Komisji

§ 12. Protokoły składa się w sekretariacie komisji dla sprawdzenia:

- 1) czy kontrolerzy dokonali kontroli zgodnie z przepisami regulaminu;
- 2) czy w czynach opisanych w protokole kontroli mieszczą się znamiona przestępstw wymienionych w ustawie z dnia 2 czerwca 1947 r. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 218).

W przypadku stwierdzenia braków w protokole należy zarządzić ich usunięcie.

§ 13. Po sprawdzeniu protokołu oraz przesłuchaniu podejrzanego przez sekretarza komisji akta sprawy wraz z wnioskiem komisji przekazuje się właściwej miejscowo delegaturze Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym do dalszego postępowania. Przekazywanie akt winno następować co piąty dzień tzn. 5, 10, 15, 20, 25 i ostatniego dnia każdego miesiąca kalendarzowego.

Wniosek komisji winien zawierać rodzaj i wysokość proponowanych sankcyj (grzywna, skierowanie do pracy przymusowej, zamknięcie przedsiębiorstwa, pozbawienie uprawnień handlowych, ogłoszenie w prasie, wywieszenie ogłoszenia na drzwiach przedsiębiorstwa). W przypadku gdy komisja stwierdzi, iż nie zachodzą okoliczności wymienione w § 12 pkt 2 niniejszego regulaminu, pozostawia sprawę bez dalszego biegu.

§ 14. Dla zapewnienia prawidłowej oceny czynów opisanych w protokołach kontroli (rewizji) komisja uprawniona jest do żądania pisemnej opinii:

- 1) przedstawiciela handlu państwowego w odniesieniu do protokołów sporządzonych w państwowych przedsiębiorstwach sprzedaży,
- 2) przedstawiciela Związku Rewizyjnego w odniesieniu do protokołów sporządzonych w spółdzielczych przedsiębiorstwach sprzedaży,
- 3) przedstawiciela zrzeszenia samorządu gospodarczego w odniesieniu do protokołów sporządzonych w prywatnych przedsiębiorstwach sprzedaży.

Opinia winna zawierać zarówno kwalifi-

kacje konkretnego czynu opisanego w protokóle kontroli, jak i dane dotyczące dotychczasowego zachowania się odnośnego właściciela względnie kierownika przedsiębiorstwa sprzedaży.

Opinie te winny być dołączone do protokółu.

§ 15. W razie potrzeby sprzedaży towa-

rów (§ 5 ust. 2 rozporządzenia Rady Państwa) sprzedaż przeprowadzić należy za pośrednictwem sklepu państwowego lub spółdzielczego pod nadzorem społecznej komisji kontroli cen.

§ 16. Dokumenty wystawiane przez społeczną komisję kontroli cen winny być opatrzone pieczęcią urzędową właściwej rady narodowej.